

Kontroly ČIŽP úspěšně odhalují nadlimitní odběry vod pro účely energetického využívání a umělého zasněžování

25.10.2024 - | Česká inspekce životního prostředí

Z dosažených výsledků kontrolní činnosti v letech 2015 - 2023 nelze v rámci nadlimitních odběrů vod odvodit klesající či rostoucí trend. Lze ale konstatovat, že na zvýšení výskytu tohoto negativního jevu má do určité míry vliv období sucha. Problematictí jsou zejména ti provozovatelé MVE, kteří v období sucha i přes vyhlášený zákaz odběru vod odebírají do náhonů k derivačním MVE veškerou vodu z vodních toků. Tímto jednáním může docházet a někdy bohužel i dochází k obnažení koryta toků a úhynům vodních živočichů, kteří na rychlou změnu v toku nestihnou zareagovat. Ve vyšších polohách České republiky může jít např. o vranku obecnou, která je zařazena v červeném seznamu zranitelných živočichů, raka říčního, raka kamenáče, pstruha obecného potočního aj.

vysvětluje Radek Tonner, vedoucí oddělení ochrany vod ČIŽP. Další významný a dlouhotrvající problém v oblasti odběrů vod pro energetické využití spočívá v povoleních, která v minulosti vodoprávní úřady provozovatelům MVE udělovaly na celou dobu životnosti vodního díla. *„Zejména u starších povolení nejsou pravidla v povoleních jasně nastavená a skutečnost, zda provozovatel dodržuje minimální zůstatkový průtok v toku, tak nemáme na základě čeho zkontrolovat. Provozovatelé si jsou této skutečnosti vědomi a často ji využívají ve svůj prospěch,”* doplňuje Radek Tonner s tím, že v novelách vodního zákona je vždy snaha prosadit v této oblasti změny.

Na základě poznatků z kontrolní činnosti jsou inspektoři oddělení ochrany vod od roku 2018 vybaveni ultrazvukovým průtokoměrem, který úspěšně využívají pro měření průtoků ve vodních tocích právě u těch provozovatelů, kteří systematicky vodní zákon porušují. Ohledně měření průtoků ve vodních tocích je rovněž navázána spolupráce s Českým hydrometeorologickým úřadem.

Vzhledem k tomu, že je voda základním předpokladem existence života a podstatným činitelem životního prostředí, je také jedním z klíčových přírodních zdrojů a nenahraditelnou surovinou ve většině hospodářských odvětví. Nevhodné zásahy do kvality či koloběhu vody v přírodě mohou způsobit řetězce závažných následků. Úmyslné porušování platných povolení k nakládání s vodami vydaných v souladu se zákonem o vodách má jednoznačně negativní vliv na ochranu vod a vodní organizmy. *„Kontroly ČIŽP ukazují, že ne každý provozovatel si tuto skutečnost uvědomuje, v některých případech ji dokonce i záměrně přehlíží a vítězí osobní zájem využívat vodu zejména ve svůj prospěch. Je tedy důležité, aby byl přístup k vodám jakožto našemu cennému bohatství interdisciplinární a koordinovaný, obzvláště pak ve specifických podmínkách České republiky,”* uzavírá Radek Tonner.

<https://www.cizp.cz/aktuality/kontroly-cizp-uspesne-odhaluji-nadlimitni-odbery-vod-pro-ucely-energetickeho-vyuzivani-a>